

Завершальне число журналу було вирішено зробити оглядом всього значущого, що відбулося у філософській царині за рік. Докладніше про це, а також про трансформацію задуму написано у вступному слові до тематичного блоку. Принагідно хотілося б зробити наголос не на переліку та змісті цих подій, а на доволі примітній їх властивості — мати продовження в сьогоднішньому та, ймовірно, і завтрашньому дні.

Боротьба за право філософії на існування, яка розгорнулася на початку поточного року, оприявнила кончу необхідність зміни способу існування філософії не лише в системі освіти, а й загалом у публічному просторі. Тут ідеться не так про долю філософії як «освітньої дисципліни» чи «науки», як про виконання нею культурного покликання обстоювача автономії розуму, сили та ваги раціональності в усіх сферах суспільного життя, традиції аргументованого дискурсу та комунікації. Безумовно, щоб успішно виконувати це покликання філософія має існувати у продуктивному академічному, дослідницькому форматі. Однак очевидно, що навіть найуспішніші та найбільш значущі філософські дослідження самі по собі не достатні для подолання того маргінального становища, на яке приречена не лише філософія, а й усю науку та навіть саму здатність мислення патологічна структура соціального життя та влади в нашій країні. Майже чверть століття весь хід суспільних справ, витрачання бюджетних коштів, діяльність державних інститутів підпорядковані корисливим інтересам правлячої верхівки, яку вдало позначає українське слово «можновладці». Сьогодні філософія має стати суспільним діячем, активним соціальним персонажем. Вона не посяде гідного місця у суспільстві, не сприяючи продуктивним змінам самого суспільства.

Тому події, які відбувалися цього року — відстоювання місця філософії у структурі університетської освіти, пошук нових освітніх форматів для використання інтелектуального та світоглядного потенціалу філософії, створення електронних площадок для фахової комунікації та самоорганізації філософської спільноти, початок системної роботи над текстологічним забезпеченням філософської діяльності (а це означає і новий етап у розвитку мови української філософії) — не просто те, що сталося, трапилось, а відкриті можливості участі й докладання зусиль, до яких можуть залучатися все нові й нові учасники. Ролі можуть бути різні — від активної участі у висуванні та обговоренні претендентів на відзнаки за краєці досягнення у царині філософії (див. оголошення про «Премії з філософії», с.58—59 даного числа) чи участі в інших дієвих проектах (як от Український філософський реєстр або Центр філософської текстології) до реалізації власних освітніх, громадських, дослідницьких ініціатив за підтримки колег.

Ми прожили важкий рік. І добре відчуваємо, як у нинішніх вкрай несприятливих умовах, у ситуації дедалі відчутнішого зубожіння і непевності завтрашнього дня важко робити бодай маленький продуктивний крок. Але ці кроки робляться, вони відчутні сьогодні й обіцяють значно вагомішу перспективу завтра. Зрештою, жити всупереч несприятливій дійсності важко, але для філософа природно. Будьмо сподіватися, що наступного року плідні ініціативи року, що минає, набудуть подальшого розвитку, а філософська спільнота відчує якісні зміни у своєму житті.

За традицією повідомляємо, що тематичний блок першого числа «Філософської думки» у наступному, 2016 році, планується присвятити злободенній темі — «Можновладці і громадянське суспільство».